

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

כל המקבל "עול תורה"

חובתנו "בשעה זו"

ובתקופנו כעת בפרט, שהמצב נורא מצד אומות העולם, כמה חובתנו לאמץ חזק חזק, את הכח "האמיתי" המקיים ושומר את כלל ישראל "לימוד התורה", ובזה נשמר מכל רע בעזה"ת.

וראוי להביא כאן, דברים כדרבנות מרשכבה"ג מרן רה"י הגר"י גרשון אדלשטיין זצוק"ל בענין זה, כמובא השבוע בגליון "הנפלא" דרכי החיזוק.

מחובתנו ללמוד בהתמדה גם מצד חילול השם, כי מה יאמרו אלו שאינם בני תורה, שהם עובדים קשה בצבא וסובלים, ואנחנו בני חורין, וכיצד הם יכולים להבין את זה.

הרי תשובתנו היא שאנו מאמינים במה שאמרו חז"ל (מכות י' א') מי גרם לרגלינו שיהיו עומדות במלחמה? שערי ירושלים שהיו עוסקים בתורה, ואנו מאמינים שזכות התורה שלנו מגן על הארץ, ואיננו משתמטים, אלא אנו עושים יותר ממה שהם עושים! ובזכותנו הם קיימים! וגם מה שיש להם כוח להילחם זה בזכותנו.

ומאחר שאנו מאמינים כך, אי אפשר שנעשה נגד אמונתנו. כי אם לא נלמד זה יחריב את הארץ, ובזה שאנו לומדים אנו מגינים ומצילים את כל יושבי הארץ, וזהו תפקידנו, ואם אחד יפסיק מלימודו הרי הוא כמו עריק!

וכיון שזוהי אמונתנו אינם יכולים לבוא בטענות עלינו, כי אנחנו מאמינים והם לא מאמינים, ואם הם היו מאמינים כמונו גם הם היו עושים כך, ואנו בטוחים שבלמוד התורה שלנו אנו מגינים גם עליהם, ואם לא נלמד חס

ושלום זה מחריב את הארץ. והרי באמת אנו חיים כאן בנס, שכל העולם מסביב שונאים אותנו, כמו שאמרו חז"ל (אסתר רבה י' יא) שה אחת בין שבעים זאבים, שהזאבים רוצים לטרוף את השה, וכל מה שאנו קיימים זה רק בהשגחה מן השמים בזכות לימוד התורה! ולכן זה מחייב אותנו יותר, ללמוד כפי הלכות תלמוד תורה, שלא יאמרו אלו הרחוקים: כמה אתה לומד, וכי אתה מתאמץ כמו שאנו מתאמצים, והאם יצאת ידי חובת תלמוד תורה... ע"כ.

ללמוד "וללמד"

והנה במצות תלמוד תורה, יש שני חלקים, ללמוד, וללמד, ויש מונים את זה לשתי מצות. והיא חובה גמורה גם ללמד.

ואמנם קל לקיימה, גם בישיבה ובכולל, כשעוזר לשני להבין תוס' או רמב"ם מוקשה, וכן כשאומר איזה דבר תורה בזמן האוכל, או בדרך וכדו'.

אך ישנה דרגה "מעולה מאד" במושג של "ללמד", והיא כשמלמד תורה ומצות, לאחד ש"לא יודע" כלום! ומלמדו ומקרבו לתורה ומצות.

חזו, חזו, בני "חביבי"...

בראשית, בשביל התורה שנקראה "ראשית", אפתח בכמה מלים בגודל מעלת "בני תורה" החביבין, שזוכים "לקדש שם שמים", ביותר.

כפי שרואים ב"ה, שעל אף שהתחילו את הזמן "מיד" אחרי שמחת תורה, וזוהי גם "שנה מעוברת", הוי אומר הזמן הכי ארוך... ובכל זאת הבתי מדרשות מלאים, ובני הישיבות הק' והאברכים שוקדים על תלמודם, ויושבים ושותים בצמא את מי התורה הזכים והמתוקים.

הרחמן יעשה "נסיים"

ובימים "קשים" אלו, ששונאי ה"תורה", מנסים רח"ל להפריע... עצה ותופר. בודאי יש משקל ענק בשמים, כשפמליא של מעלה, רואים האין שמתלכדים עולם התורה, לשקוד על תלמודם יומם ולילה. וקודשא בריך הוא אומר לפמליא דילי, "חזו, חזו, בני

חביבי.. דמשתכחין מצרה דילהון, ומתעסקין "בחדוותא דילי", ועדיין אנו ב"ה בחודש "אדר" שיש מזל טוב לישראל, והי' אומר רבינו שכל שיש בו "יותר יהדות", הרי הוא במזל טוב יותר ביחס רחוק...

לכן תפילתנו לאבינו שבשמים, הרחמן יעשה לנו נסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה.

קבלת "עול תורה"

ולגופן של דברים, עלינו לחזור ולשנן תמיד, מה שהי' אומר רבנו, שסיפר לו זקן

מופלג, בכפר סבא, בשם ר' אלי' טובי' שפירא ז"ל - כמדומני, שהי' אצל החפץ חיים זצוק"ל בבחורות, עם קבוצה של בחורים, לבקש ברכה להשתחרר מהצבא, וכל מי שאמר לו הח"ח "כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות וכו'" - השתחרר!

הוי אומר שכאן מונח הסוד הגדול, ככל שנקבל על עצמנו יותר חזק "עול תורה", כך יוסר מעלינו כל קיטרוג והפרעה, ולא יוכלו להפריע כלל וכלל לכל מי שחפצו בתורה.

קבלה "מיד" בבוקר

ועל דרך זה הי' מראה רבנו "בכתר ראש" לרבי חיים וולוז'ינר זצ"ל עצה שלא יהיו לו הפרעות ללימוד. וז"ל באות כ"ז, אמר רבינו דבר מנוסה, שכשישישכים אדם ויקבל עליו ביום ההוא עול תורה באמת, היינו שיגמור בלבו שלא ישמע לשום דבר, ולא יבטלנו משום טירדא, אז בוודאי יצליח ביום ההוא בתורה ויסורו ממנו הביטולים, וכפי תוקף הקבלת עול תורה בבוקר, וכפי חוזק ההסכמה, כן יעזרהו בו ביום, וכן יסירו הטרדות ממנו, עכ"ל.

לפר' פרה - אמרתי אחכמה

באילת השחר נדה דף ט' ע"א, כותב רבינו דמזה שאמר שלמה המלך רק על הדין המסויים בפרה אדומה, דהמזין עליו נטהר, והמזה טמא, שהיא רחוקה ממנו, משמע דחוץ מזה ידע טעמי כל המצות.

וכשהעיר את זה רבנו בשיעור, התפעל מדבר זה מאד, "שידע טעמי" כל המצות".

וכידוע כמה טרח רבנו הרבה מאד בענין זה, שכל אברך יפריש "מעשר מזמנו" בשביל אחינו הרחוקים, ומזה נתייסדו עשרות "מדרשיות" של "לב לאחים" ברחבי הארץ, שבאים אברכים ללמוד "שעה בשבוע" עם "אח" רחוק מתקרב... זכותם עומדת לעד. וכדי לחזק את עצמנו בזה, אביא אחת מהדרשות שדיבר רבנו על זה, ויהי רצון שיהי' לתועלת גדולה לכולנו.

וכך אמר: ברוך השם שאנחנו זוכים לראות קהל כזה. שמתמסרים מאד להצלת נפשות וזה האושר שיש לנו, שב"ה יום יום יוצאים אברכים לשם שמים בלי שיחיה להם שום הנאה מזה - רק הטרדה, ובכל זאת עושים מאמץ "לשם שמים", וב"ה על ידי זה באמת הצילו הרבה הרבה! אבל כמה שהצילו יש עוד הרבה הרבה מה לעשות, וצריך הרבה סייעתא דשמיא, וכל אחד שעוסק בזה אין לתאר איזה זכות שיש לו - אין לתאר!

הנה בעצם יש שני דברים האין להשפיע, אומרים בשם רבי ישראל סלנטר, שאם אחד יושב ולומד ביוג'נא, בקובנא, זה משפיע שאחד בפר"ז לא משתמד - על ידי זה, ח"ו, יוצא שהדרך הוא גם זה שיושבים ולומדים וגורמים בזה השפעה על הציבור, על כלל ישראל.

אבל זה לא מספיק, ואף רבי ישראל סלנטר בעצמו הלך ונסע לפר"ז, ונסע לקניגסברג [ושם הוא נפטר], רואים שהוא לא הסתפק בזה שישב ולמד, למד מוסר, למד תורה, והרביץ תורה, והי' מגדולי הדור! הוא לא הסתפק בזה, אלא נסע ג"כ לפעול בשביל חינוך היידישקייט.

א"כ אמנם זה נכון שע"ז שלומדים תורה זה משפיע מאד, שיש כבר התעוררות גדולה. אבל כדי לקצור את זה צריך לעשות פעולה "מעשית", לכן הלך וכיתת רגליו, הלך ופעל בפר"ז, ולא הי' לו קל לחיות שם! היה לו מאד קשה, והי' חי שם בתנאים לא כ"כ נוחים, ועשה את כל זה לכבוד שמים!

נמצא דבאמת צריך את שני הדברים האלו, מצד אחד צריך מאד להתחזק בלימוד התורה, כל אחד ואחד שהולך צריך מאד להתחזק בלימוד התורה, וכל מה שיותר יתחזק בלימוד התורה, מומילא הוא יותר משפיע ג"כ שיפתחו הלבבות, ועי"ז יש אפשרות לדבר אליהם. אבל צריך ג"כ לקצור ע"י פעולה מעשית שמדברים אתם.

והנה חז"ל אומרים בתענית (דף ט"ז ע"א) מאי הר המוריה פליגי בה ר' לוי בר חמא ור' חנינא, חד אמר שיצא ממנו הוראה לישראל וחד אמר הר שיצא ממנו מורא לעובדי כוכבים. ופירש"י שיצא ממנו הוראה, תורה לישראל, כי מציון תצא תורה, ויורו משפטין ליעקב, ולשכת הגזית שבה עמדו הנביאים המוכיחים לישראל, ובתוס' פי' ג"כ כמעט כמו רש"י רק שתוס' לא הוסיפו את התיבות האלו, שבה עמדו הנביאים המוכיחים לישראל.

הנביאים התפקיד שלהם הי' לא רק מה שישבו ולמדו תורה, שהרי כל הנביאים היו גדולי תורה, אליהו הנביא הי' ממוקבלי התורה, והי' ב"ד של אליהו, וכן הי' ב"ד של אלישע, וכל הנביאים היו בסנהדרין והיו גדולי תורה, אלא חוץ מזה הם הלכו ג"כ וכיתתו רגליהם להוכיח את ישראל. וזה מה שכתוב ברש"י כי בהר המוריה הי' שם את שני הדברים, אחד שהי' יוצא ממנו הוראה לישראל היינו תורה, למה? כי מציון תצא תורה, ויורו משפטין ליעקב ולשכת הגזית. אבל רש"י מוסיף שמושם עמדו הנביאים "המוכיחים" לישראל. הנביאים שהלכו להוכיח. והיו באמת הולכים מעיר לעיר להוכיח את ישראל.

ויונה הנביא נשלח אפי' להוכיח לאומות העולם, אבל עכ"פ כל הנביאים הי' להם תפקיד להוכיח! וזהו מה שאמרנו חז"ל שהי' בהם ב' הדברים, גם שהיו גדולי תורה וכל החיים שלהם הי' כולו תורה. וגם שהוכיחו לישראל, ולכן נקרא הר המוריה.

וזה אנחנו צריכים לדעת, כי בימינו ברוך השם, אף שמצד אחד החושך כ"כ גדול, אבל בתוך החושך יש ג"כ אפשרות מאד לזכות, ואדרבה כיון שכל כך חושך אז אם אחד מתחזק זה משפיע עד כדי כך שאפשר לזכות. ועי"ז יש אפשרות לדבר, אבל לולי זה אם לא יתחזקו בתורה, זה יהיה כמו לדבר אל הקיר - הם לא ישמעו! רק היות שיש ב"ה התחזקות בתורה עי"ז אפשר לפתוח את הלב ולדבר אליהם.

וכל מה שיותר יתחזקו בתורה, יש יותר אפשרות לזכות להשיב לב בנים על אבותם, ולב אבות על בנים. ולכן יש לפעול בשני הדרכים. ראשית צריך להתחזק מאד בלימוד התורה, וכל אחד ואחד שבדעתו לעשות פעילות צריך להתחזק בתורה, ומה שיותר יתחזק בתורה, יהיה לו יותר סייעתא דשמיא. ויפתח את הלבבות, ויצליח, ויקויים בו מה שאחז"ל בב"מ דף פ"ה ב' להוציא יקר מזולל כפי תהי', זה הדבר הכי גדול.

וכשיתחזק גם בתורה ביחד עם הפעילות אז יזכה לקצור ברינה, ויוסיף הרבה ילדים לתורה ויראת שמים.

הקב"ה יעזור שבזכות זה יזכה בקרוב לגאולה השלמה במהרה בימינו אמן.

שואלין.. בהל' הפסח

ארונות ספרים, הרבה שנים נהג רבינו לקשור חבלים מצד לצד, כדי שלא יוכלו להוציא, וכדעת מרן החז"א זצוק"ל שצריך "מחיצה" לספרים.

אך משנת תשנ"ה בערך, אמר לי שמפסיק עם זה, היות ואינו אוכל אף פעם חמץ עם הספרים, ולא ידוע לי אם עשה ע"ז התרת נדרים.

"אמה של מלכות"

כאשר הנוג בכלות השבעה, להרבנית הצדקנית מרת ריינא ברכה דיסקין ע"ה אלמנת הגאון המופלג ר' יוסף זצ"ל, אין מלים להכיל "דמות קדומים" שהקרינה בדורנו את ה"הוד וההדר" של דורות שלפנינו, עם "אמונה" בחוש, ו"אהבת תורה" אמיתית.

זכתה ל"אם הבנים שמחה", בראותה את בניה המופלגים אלופים ומופלגים בתורה וביראה, אשרי יולדתם.

וביותר קרוב אצל רבנו, בנה הגאון הגדול ר' ברוך דב שליט"א שלקחו רבנו מתוך הכולל, כדי לכהן ולהרביץ תורה בישיבתו הק' "ארחות תורה".

וכשבאו מהכולל החשוב "נחלת משה" לבכות אצל רבנו, על מי נטשתנו. אמר להם שהחתם סופר הי' מתחילה רב בקהילה קטנה, ואח"כ הזמינוהו לכהן בפרשבורג המעטירה, ובאו לפניו בני קהילתו הראשונה לבכות "מה יהי' אתנו.."

אומר רבנו תארו לכם, אם הי' החת"ס נענה להם, ונשאר בשטעטל.. הי' חסר לכלל ישראל את החתם סופר... והשאיך לשומעים להבין את הנמשל...

ונזכיר את יבלחט"א אחיה הגאון הצדיק ר' ברוך שפירא שליט"א "חביבו של רבנו", שהי' מקבלו בכל עת ובכל שעה עם חביבות והארת פנים יתירה, בגודל הערכתו אליו, על מעשיו הכבירים, ובפרט בעמדו בראש הארגון "לב לאחים".

המקום ינחם את כל המשפחה הנכבדה מאד "בנין וחתנין ונכדים - רבנו", ואך טוב ושמחה ישמע באוהליהם תמיד.

אלני תפלה

השלמה למנחה סמוך לשקיעה

הנוני מעתיק ממה שהובא בפרי חיים [רס"ג], עוד בענין זה. מי שעומד בשקיעת החמה בדיוק, ועדיין לא התפלל מנחה, האם יתפלל כעת או ימתין למערב ויתפלל שתיים. אמר רבינו דאמנם יש מחלוקת הפוסקים אם מעט אחרי שקיעת החמה אפשר עדיין להתפלל מנחה, אך למעשה יש לנהוג שלא להתפלל אז, אלא להמתין למערב ולהתפלל שתיים. והוסיף דגם אם עומד כמה רגעים לפני השקיעה, אך יודע שלא יספיק לגמור את התפילה לפני השקיעה, לא יתחיל להתפלל כעת מנחה, אלא ישאיר לערבית שתיים.

"אוהבים דבריה" - "חותמת" בשמאל

שאלתי את רבנו לענין כתיבה בשבת בשמאל דפטור, מה הדין בחותמת שאין צריך אלא לחוץ, אם יש חילוק בין ימין לשמאל. וחשב במשך כדקה, ואמר מסתמא לא, היינו שאין חילוק בין ימין לשמאל, היות וכל הטעם דכתיבה בשמאל פטור הואיל וצריך לדייק בכתיבה, וקשה לדייק בשמאל, אבל בחותמת אין הבדל.

לתרומות להפצת הגליון השבועי וכן לקבלת הגליון ניתן לפנות למס' 055-7600953 וכן בקול הלשון ובדרשו או למייל לאורו נלך s31626532@gmail.com וכן ניתן להשיג את הגליון מודפס ברש"י 14 קומה ב' ליד הדלת

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקלה"ה. ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלוחה 6.